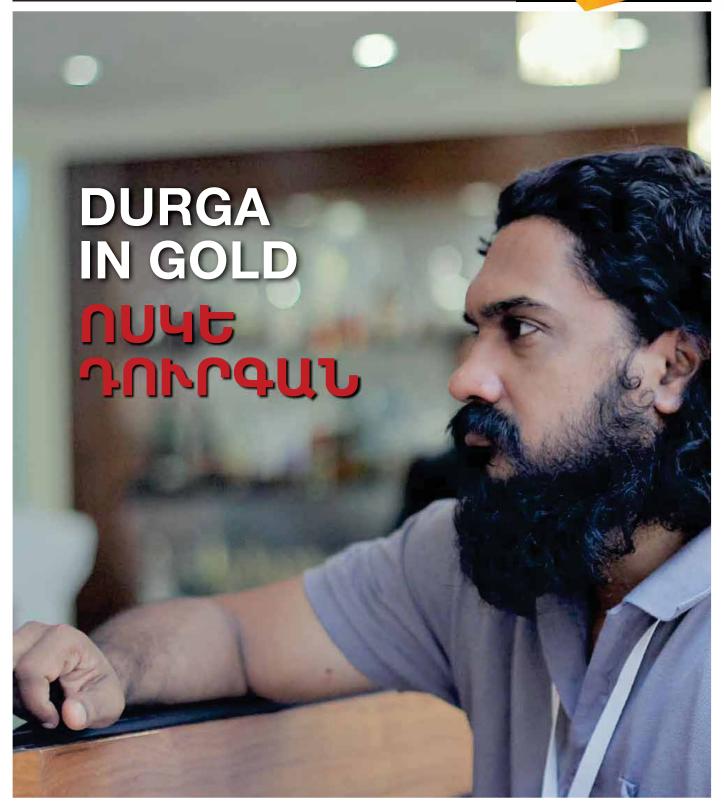

SUNDAY JULY 16, 2017 LAST DAY OPUGETO

⅂ԱՂԹՈՂ ՖԻԼՄԵՐ էջ 2-3 ⅂ԱՂԹՈՂՆԵՐ, ՄՐՑԱՆԱԿՆԵՐ էջ 4-5

AWARD WINNERS p. 4-5
WINNING FILMS REVIEWED p. 6-7

2 | RUNGON SHLUTC

ԾՐԱԳԻՐ/ PROGRAM

16.07

ՄՈՍԿՎԱ ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ, ԿԱՊՈՒՅՏ ԴԱՀԼԻճ MOSCOW CINEMA, BLUE HALL

14:00 Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film 16:00 Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film

> Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film

Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film ՄՈՍԿՎԱ ԿԻՆՈԹԱՏՐՈՆ, ԿԱՐՄԻՐ ԴԱՀԼԻճ MOSCOW CINEMA, RED HALL

4:30 Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film

Մրցանակակիր ֆիլմ Prize-Winner film

Գիմմի Դենջըր/ռեժ.՝ Ջիմ Ջարմուշ **Gimme Danger**/dir.Jim Jarmusch USA, 108՝ YN, 6+ *Lang.:* English, *Subt.:* Armenian

FIPRESCI ՄՐՑԱՆԱԿ

Իrանական Յոբ

«Անկաշառը» (Մոհամադ Ռասուլոֆ, 2017, Իրան)

Ի՞նչ արժե անկաշառությունը... Իրանցի ռեժիսոր Մոհամադ Ռասուլոֆի վեցերորդ կինոնկարը երկար ճանապարհ է կարում՝ ասելու, որ ինքն անգին է։ «Անկաշառը» ֆիլմում ընտանիքին նվիրված Ռեգան (Ռեզա Աիլադիրադի բացատիկ հզոր կառարմամբ) ենթարկվում է փորձությունների, որոնք հիշեցնում են բիբլիական Հոբի պատմությունը։ Նա կորցնում է իր գումարը, մեբենան և եկամուտի աղբյուրը։ Նրան մճացել է միայն իր ազնվությունը, բայցնույնիսկ բարոյական բարձր հիմքն է փորձության մատնվում, երբ Ռեզային շրջապատող հասարակության բոլոր խավերը ջանում են նրան դեպի ցած բաչլ։ «Այս երկրում դու կամ ճնշում ես, կամ՝ ճնշվում»,-մեր հերոսին դաս է տալիս մի մարդ։

Ռասուլոֆի սեփական կենսագրությունը կարծես սողոսկում է ֆիլմ։ Նրան անծանոթ չէ Իրանի

արդարադատության համակարգը, քանի որ ինքը շարունակում է դիմագրավել նախկին ֆիլմերի պատճառով դեռևս ի կատար չածված բանտարկության դատավճօին։ Ինչպես և Ռեզան, Ռաաոլոֆը դեպի հրոսիս տեղափոխվեց՝ «Անկաշաոը» պաշտոնատարներից թաքուն նկարահանելու համար։ Այդպիսով, նա ստեղծեց կաշառակերության ու ճնշումների անսասան ու տխրալի պատկերը, որն այս տարվա Կաննի կինոփառատունում արժանացավ «Որդշակի հայացք» մրցանակին, սակայն բուն Իրանում չի ցուցադրվի։ Հէ

ՄՈՀԱՄԱԴ ՌԱՍՈՒԼՈՖ

«Անգամ եթե չես ուզում, կաշառակերությունն Իրանում քեզ կկլանի ու կտապայի։ Անձամբ ես չեմ սիրում խաբել, սակայն ստիպված եմ կեղծ սցենարներ ներկայացնել, որպեսզի հաստատում ստանամ իմ իրական «անօրինական» սցենարներով ֆիլմ նկարելու համար։ Գրաբննությունն ինքնին համակարգի մասն է և ստիպում է քեզ այդ քայլերին դիմել։ Եթե ուզում ես դիմակայել այդ տեսակ կաշառակերությանը, ապա պիտի վճարես ոչ միայն առձեռն դրամով, այլն քո պատվով ու ինքնությամբ»։

ՅԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ՝ ԽԱՂԱՐԿԱՅԻՆ. ՅԱՏՈՒԿ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԴԵՐԱՍԱՆԻ ՅԱՄԱՐ

Աrիությունն ապացուցելով

«Կյանք ու կռիվ» (Միեր Մկրտչյան, Յայաստան, 2016)

Արցախյան պատերազմի տարիները պատկերող «Կյանք ու կռիվ» ֆիլմը Տիգրանի (Մամվել Թադևոսյան) սխրանքների մասին է։ Նա դպրոցի երևրասարդ մի ուսուցիչ է, ով խենթի պես սիրում է իր լավագույն ընկերոջ քրոջը, սակայն վարանում է նրան խոստովանել։

Դրա պատճառը մասամբ նաև հավատարմությունն է իր մեկ այլ ընկերոջը, ով նույնպես հույս ունի գրավել արջկա սիրտը։ Սակայն, իր պապի աչքում Տիգրանը պարզապես քաջությունից զուրկ մեկն է։ Նրան հակառակն ապացուցե

լու համար Տիգրանը որոշում է մեկնել ռազմաձակատ։ Իր լավագույն ընկերն արդեն նույն որոշումն է կայացրել՝ դրա համար ունենալով սեփական պատնառներո։

Հավատարմությունը, սերն ու կորուսուն առաջ են մորում դրաման թե՛ ռազմանակատում, թե՛ ռասնը։ Աստիճանաբար վարժվելով զինվորական գործին՝ Տիգրանն իր արիությունն ապացուցում է, երբ թշնաժում գորանը՝ արևությունն ապացուցում է ենձնական ճակատում, սակայն, Տիգրանը հասկանում է, որ իր քաջությունը չափացանց ուշ է հայտնվել։ «Կյանք ու կոիվ» ֆիլմն առաջարկում է դիտարժան ու գերող մի դրամա, որը գուցե կարող էր ավելի պակաս ուժգնության երաժշտություն ունենալ։ Ժյուրիի գնահատականը Թադեոսյանի ատիճընող դերակատարմանը լիովին արժանի գնահատանք է, և նրա հայտնությունը խոստումնայից է հայկական խաղարկային կինոյի ապագայի համար։ ՄԿ

ጓԱՅԿԱԿԱՆ ጓԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ `ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ. **ጓ**ԱՏՈՒԿ **ጓ**ԻՇԱՏԱԿՈՒՄ

Աrhեսѕագոrծ հայը

«Օրիժին» (Աշոտ Մկրտչյան, Յայաստան, 2017)

Հայ նկարչուհի Մարինե Պետրոսյանը հրավեր ստացավ՝ միանալու ողջ աշխարհից Ֆրանսիա եկած այլ նկարիչներին՝ հայերին նվիրված ցուցունանդեսին մասնակցելու։ Էը Թրուալլեի գյուղական միջավայրում նա տեսավ ոչ ավանդական Ֆրանսիա՝ Ալպերով շրջապատված ու կենդանիների հոտերով լի կանաչ մարգագետիններ, տեղացի բարեհոգի ֆերմերներ...

Իտալիայում ծնված տեղացի ֆերմեր և արվեստի երկրպագու Ռոբերտայի չերմ ընդունելության շնորհիվ Մարինեն և նրան ընկերակցող մյուս նկարիչները ապրեցին արհեստագործի կյանքով՝ հող մշակելով, պանիր սարքելով և այլն։ «Օրիժին» ֆիլմով Աշոտ Մկրտչյանը ցույց է տալիս, թե ինչպես է տանիքը նման կերպ կիսելն առիթ դառնում մտերմիկ ու խոր մարդկային փոխհարաբերություններ զարգացնելու համար։ «ՀԷ

¬ԱՅԿԱԿԱՆ ¬ԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ՝ ԽԱՂԱՐԿԱՅԻՆ. ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ «**¬ՐԱՆՏ ՄԱԹԵՎՈՍՅԱՆ» ՄՐՑԱՆԱԿ**

Սառույցի ѕակ

«Դոնալդը լաց եղավ» (Քրիս Ավետիսյան, ԱՄՆ, 2016)

Քրիս Ավետիսյանի «Դոնալդը լաց եղավ» ամերիկյան անկախ ֆիլմում, որը նա նկարել է իր իսկ 2012թ.-ի կարճանարաժի հիման վրա, Փիթերը (Ջետի Ուեյքման) մեկ օրով վերադառնում է Ռոդ Այլենդ նահանգում գտնվող իր հայրենի դժգույն և ձյունապառ Ուորիք քաղաք։ Նա այն լքել էր 20 տարի առաջ՝ դպրոցն ավարտելուց անմիջապես հետո։ Այստեղ-այնտեղ երբեմն ակնթարթորեն երևարդ վատ գույները վկայում են, որ մի ժամանակ այստեղ խենթ դեռահասության զգացմունքներ էին Խում, որոնք այժմ պատված են սառույցի կապույտ հասա շերտով։ Քոլորի և նույնիսկ հենց Փիթերի հագին շատ զուսպ գույներ են. ասես ընդօրինակած լինե իրենց շրջակա միջավայրի գորշությունը։ Միակը, ով դեռ փորձում է իր մեջ կենդանի պահել այդ

դեռահասության առույգությունը, Դոնալդն է (Ավետիսյան) Փիթերի դպրոցական տարիների ամենատու ընկերը, ով մինչ օրս մարիհուանա է ծխում, պոտնու ընկերը, ով մինչ օրս մարիհուանա է ծխում, պոտնու աստղերի անձնական մասերի նկարներ է կախում իր սենյակում (որն, ըստ էության, իր ծնողների տան ձեղնահարկն է) և սիրելի հագուստների շարքում ու-նի վանդակավոր մի վառ բաձկոն։ Եվ չնայած դրան քրա դեմքին հաձախ, ասես մեծ ջանքերով հայտնվող, ականջից ականջ ձգվող ժալիսը վկայում է ներքին մի պայքարի մասին, որը նա ցանկացած պահի կարող է տանուլ տալ։ Մինչ Դոնալդն ամուր ձանկել է անցյալը՝ երբեք բաց չթողնելու մուադրությամբ, Փիթերն ուզում է հնարավորինս շուտ հեռանալ նրանիչ։

շեւթքից նկարած ու ըստ երևույթին, իմպրովիզացիաներով լի այս կատակերգական դրաման չափազանց անկեղծությամբ և հավաստիությամբ պատկերում է երկու կերպարների, որոնցից յուրաքանչյուրն իր ձևով օտարական է դարձել հարազատ քաղաքում: Գուցե սրա պատձառներից մեկն այն է, որ ինքը՝ Ավետիսյանը, ծնունդով Ռոդ Այլենդից է: ԱՎ

ՅԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ՝ ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ. ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ

Նեrսից և աrsաքինից

«Ձյուն կար» (Թամարա Ստեփանյան, Ֆրանսիա, 2016)

Երբեմն Թամարա Ստեփանյանի՝ երկրորդ՝ «Ձյուն կար» լիամետրաժ վավերագրությունը
հիշեցնում է վաղ կինեմատոգրաֆի օրերի բնապատկերային սիմֆոնիաները։ Նրա կինոխցիկը գնացքով ճանապարհորդում է ամայի լանդշաֆտների միջով։ Լայն կադրերը ցույց են տալիս
լետներ, անապատներ և միայնակ ծառեր, որոնք
առանձնանում են մեկուսացված միջավայրից։

Այնուսանենայնիվ, Մտեփանյանը բնության մասին ֆիլմ չի նկարահանել։ Ֆիլմի մեջ դատարկ բնապատկերները միջոց են՝ Հայաստանը ներսից և արտաբինից ցույց տալու, ինչպես նաև՝ այն բազաաթիվ մարդկանց, ովքեր հեռացել են երկրից՝ այլ երկրներում տուն գտնելու համար։ Ստեփանյանը, ով ծնկե է Հայաստանում, բայց այժմ բնակվում է

Ֆրանսիայում, հարցագրույց է վերցնում Մարսելում ապաստան փնտրող հայերից, ովքեր ջանում են հաղթահարել երկրի բյուրոկրատական ընթացակարգերը։ Նրանք փորձում են Ֆրանսիայում նոր ապագա ստեղծել, բայց մնացել են սահմանագծին իրենց միակ ուղեբեռով, որն իրենց անցյալն է։ Դա անորոշ վայր է այդ մարդկանց համար, ովքեր պետք է նոր լեզու ավորեն, որպեսզի որևէ ինարավորություն ունենան այդ նոր երկրում։ Ապասան հայցողներից մեկը ձշգրտորեն նկարագրում է այդ իրավիճակը. «Ասես փչած փոչիկի մեջ լողանում ենք և չգիտենք, թե ինչ է կատարվում դրսում»։

1915 թվականի ցեղասպանությունից ի վեր միլիոնավոր հայեր պայքարել են աշխարհով մեկ նոր տեղ գտնելու համար։ Մտեփանյանին հաջողվել է ներկայացնել այդ իրավիճակի իմաստային և պատմական կշիթը՝ ցույց տալով, որ տասնամյակներ շարունակ փախստականները ափ են շպրտվել և ընկել բյուրոկրատիայի փուչիկի մեջ՝ չկարողանալով տեսնել, թե ինչ է կատարվում դրսում։ **ՀԼ:**

ՅԱՅԿԱԿԱՆ ՅԱՄԱՅՆԱՊԱՏԿԵՐ՝ ԿԱՐՃԱՄԵՏՐԱԺ. ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ

Չնչին խնդիrներ

«Ջրի երեսին մնալ» (Էրիկ Շահինյան,

Էրիկ Շահինյանի «Ջրի երեսին մնալ» ամերիկյան դրաման տարեց ամուսինների մասին է, որտեղ Ալցհայմերի հիվանդությամբ տառապող կինը չի կարողանում օգնություն ցուցաբերել իր՛ լոգարանում ընկած ամուսնուն։ Տրագիկոմիկ պատմությունն անօգնության զգացման մասին է, որտեղ աջակցությունը կարող է հասնել շատ անսպասելի կերպով։ Իր կատարողական լուծումներով, միայն մեկ հերոսի թեպլիկներով և կամերային պայմաններով «Ջրի երեսին մնալը» որոշ չափով ոգեշնչված է անցած դարի համր ֆիլմերով, որտեղ հերոսների աննշան թվացող կոնֆիկաը չափազանց զավեշտալի է, բայց միևնույն ժամանակ՝ կյանքին վտանգ սպաթնող և մի փոքր հուզիչ։ ԳՄ

ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹ. ՅԱՏՈՒԿ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ

Ժամանակի ՠաsանդները

«Գյուղացիներ» (ծվետան Դրագնև, Բուլղարիա, 2016)

Տխուր է բուլղարական կիսակայարանը... Բուլղարացի վավերագրող Ցվետան Դրագննի այս անողոք փաստագրության հերոսների կյանքը երբեջ չի փոխվի, քանի որ ոչ մի այցելու չի հայտնվում աշխարհից մոռացված այս անկյունում՝ Բուլղարիայի հյուսիս-արևմուտքում, և իրենք էլ տեղ չունեն գնալու։ Չնչին թռշակի հույսին մնացած այդ մարդիկ շարունակում են ապրել կայարանամերձ գյուղում, որտեղ ժամանակն ասես կանգ է աթելբնակիչները չուր են հանում ջրհորից, զբաղվում հավաջչությամբ ու ձկնորսությամբ, կայարանի շենքի պատին դեռևս մնացել է Լենինի պատկերը։ Գյուղի բանաստեղծը, ով նաև գերեզմանափոր է, մուսերգ է՝ ինչպես ապրուստ կհայթայթի, եթե

մարդիկ չմեռնեն, կինոմեխանիկը երանությամբ է հիշում հնդկական ֆիլմերի երբեմնի մարդաշատ սեսմաները, հովիվը պաղպաղակ է երազում, իսկ գյուղի փիլխոփան դատողություններ է անում էկզիստենցիալիզմի ու Ժան-Պոլ Սարտրի մասին։

Մարդկանց խոսակցություններն ընդմիջվում են բնության լուռ, երբեմն՝ երաժշտությամբ համեմված տեսարաններով, դանդաղեցված կադրերով։ Օպերատորի և երաժշտական ձևավորոդի հաջող աշխատանքը փոքր-ինչ մեղմում է պատումի դառնությունը։ Վավերագրողն անգամ թշվատապատումի մեջ փորձում է տեսնել գեղեցիկը և անսովորը։ ԱԲ

GOLDEN APRICOT DAILY

Խմբագիրներ՝ Յոսթ Բրոերեն-Հայտենխա, Արթուր Վարդիկյան Աշխատակազմ՝ Մաշա Կուսաիր, Հյուգո Էմերզաել, Կարեն Ավետիսյան

Հեղինակներ՝ Արծվի Քախչինյան, Դիանա Մարտիրոսյան **Լուսանկարիչ՝** Մանե Հովհաննիսյան

Սրբագրիչ՝ Կարեն Ասատրյան

Թարգմանիչներ՝ Լուսինե Հովհաննիսյան, Զարինե Սաֆարյան, Կարինե Ալոյան

Դիզայներ՝ Գայանե Գրիգորյան

Հեռակա խորհրդատու՝ Պիտեր վան Բյուերեն

Տպագրված է «ՆՏ Հոլդինգ» ՍՊԸ-ում

Editors: Joost Broeren-Huitenga & Artur Vardikyan

Staff: Hugo Emmerzael, Sasja Koetsier, Karen Avetisyan Contributors: Artsvi Bakhchinyan, Diana Martirosyan Photographer: Mane Hovhannisyan Design: Gayane Grigoryan Backstage General Adviser: Peter van Bueren

Printer: "NT Holding" Ltd.

ԽԱՂԱՐԿԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՅԹ. ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ

Ասովածուհիների ու կանանց մասին

«ծանկալի Դուրգան» (Սանալ Կումար Սասիդհարան, Յնդկաստան, 2017)

Հարավային Հնդկաստանի Կերալա նահան գում անցկացվող կրոնական տոնակատարությունն ու գիշերային տանջալի ճամփորդությունը միահյուսվում են՝ կազմելով Ռոտերդամի ՄԿՓում «Tiger» մրցանակին արժանացած «Ցանկալի Դուրգան» համարձակ ֆիլմի դրվագները։ Հինդուիզմում Դուրգան՝ պատերազմի աստվածուհին, երիտասարդ տղամարդկանց պաշտամունքի առարկան է. նրանք իրենց ակնածանքն արտա հայտելու համար տաք մոխրի վրայով են քայլում և իրենց մաշկը ծակում գամերով ու կարթերով։ Այն ցավր, որին նրանք իրենց ենթարկում են, հավասարապես վկայում է թե՛ մաչո, թե՛ մազոխիստ լինելու մասին։ Վերջինն ունի նաև իր բացատրությունը, եթե նայենք Դուրգայի պատ կերին՝ ձեռքերի բազմաթիվ զույգեր, որոնցում մի շարք զենքեր կան, իսկ երբեմն էլ բազում ձեռքերից մեկում նա կտրած գլուխ է պահում։ Ո՞վ կուզի նրա հետ խաղ խաղալ.

Մահկանացուների աշխարհում Դուրգա անունով երիտասարդ մի կին իր ընկերոջ հետ գիշերով փորձում է փախչել Քաբիր։ Սակայն փորձության է ենթարկվում պատահական մեքենայով մինչև մոտակա գնացքի կայարան հասնելը։ Կանայք չեն կարող գիշերով թափառել փողոցներով. մի սահ-

մանափակում, որի շնորհիվ նրանց կարծեցյալ « նականները» զորություն են ստանում։ Զույգի ունեցած բարդություններին գումարվում է նաև այն, որ նուսնք հուսահատված փորձում են ուշարդությունից զերծ մնալ, քանի որ Քաբիրը մահմեդական է։ Հանպատրաստից այս պատմության մեջ սիրահարները հիմնականում հանդիպում են հնդկական հասարակության խառնուրդ հանդիսացող հատվածին՝ երիտասարդ ու տարեց, աղքատ ու հարուստ, քաղաքացիական ու աետական ծառայողներ... Գիշեղն ավելի է շեշտում այն անհուսալի իրավիճակը, որում գտնվում են սիրահարները, և ստեղծվում է հրաշալի ֆոն այսօրվա Հնդկաստանի բարոյական վիճակի մռայլ քննության համար։

Նկարահանումը սկսելիս *ռ*եժիսոր Սանայ Կումար Սասիդհարան մոտավոր պատկերացում ուներ ապագա ֆիլմի մասին։ Նա սիրում է առանց սցենարի աշխատել, և այս անգամ («Ցանկալի Դուրգան» նրա երկրորդ խաղարկային ֆիլմն է) նա նույնիսկ նախապես չի որոշակիացրել պատումը։ Այդ իմպրովիզացիոն բնույթը ֆիլմին անկանխատեսելի մի երանգ է հաղորդում, և ի հայտ է բերում անհանգստության մի զգացում, որից դժվար է չազդվելը։ **ՄԿ**

ՍԱՆԱԼ ԿՈՒՄԱՐ ՍԱՍԻԴՀԱՐԱՆ

«Մի քանի տարի առաջ մի երիտասարդ աղջիկ խմբակային բռնաբարության էր ենթարկվել և սպանվել Դելիում։ Նման բաներ լինում են և այսօր, ու մարդիկ արդեն սովոր են դրան։ Մեր մշակույթում շատ բան են զոհաբերում հանուն հոգևորականության։ Մարմինդ մանգաղներով ծակելը, ինչպես ֆիլմում ներկայացված ծեսերում է, բոնություն է ինքդ քո դեմ։ Հետևաբար՝ ուրիշներին ցավ պատճառելն էլ է հեշտանում։ Այդպես է. սովորում ենք գոյակցել բռնության հետ»։

ԽԱՂԱՐԿԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՅԹ. ԱՐԾԱԹԵ ԾԻՐԱՆ

Անջեսանելի բանվոrի կյանքը

«Արաբիա» (Աֆոնսու Ուչոա և Ժոաու Դումանս, Բրազիլիա, 2017)

«Արաբիայի» գլխավոր հերոսը՝ Քրիստիանուն, բրազիլական տնտեսության շարքային զինվորներից է։ Սա թերուս աշխատավորների մի հոծ բանակ է, որ մի ժամանակավոր գործից մյուսն է չվում՝ հա ճախ աշխատելով առանց պայմանագրերի, առավել ևս՝ առանց հատուկ իրավունքների։ Քրիստիանուի պատմությունը շարադրված է նրա օրագրում, որտեղ նա գրանցումներ է արել մինչև ալյումինի գործարանում դժբախտ պատահարի պատճառով մահանալը։ Ֆիլմի սկզբում դեռահաս մի տղա գտնում է այդ օրագիրը գործարանի մերձակա տարածքում։

«Արաբիան» արված է մի ոճով, որն ասես նոր կյանք է տալիս «Ցո՛ւյց տուր, մի՛ պատմիր» սկզբունքին։ Քրիստիանուի կյանքի կարևոր պահերն էկրանին տեսնելու փոխարեն հիմնականում դրանց մասին լսում ենք կամ արտակադրային ձայնից, երբ ընթերցվում է նրա օրագիրը, կամ նրա նախկին գործընկերներից, ովքեր վերհիշում են աշխատանքային միջադեպերը կամ ազատ ակնթարթները։ Նման տեսարաններում կերպարները գրեթե նույնչափ անշարժ են, որքան կինոխցիկը։

Այսօր, երբ կինոռեալիզմը հաստատել է իր ու րույն էսթետիկան, որին միշտ դիմում են նման թեմաներին անդրադառնալիս, շատ հաճելի է տեսնել, որ ռեժիսորներ Աֆոնսու Ուչուսն և Ժուսու Դումանսը խիզախորեն հրաժարվել են այդ կաղապարից, նույնիսկ եթե այդ որոշումը երբեմն սպառնում է չարաշահել հանդիսատեսի համբերությունը։ Ֆիլմը զուրկ է բանվորական ռոմանտիզմի որևէ նշույլից, բայց նրա անուղղակի պատումը հիշեցնում է, թե որքան անտեսանելի են այս կյանքերը։

Քրիստիանուի պատմությունը ցույց է տալիս մի կյանք, որը, դեռ չսկսած, արդեն մտնում է փակուղի։ Նա դեռ 30 տարեկան է, բայց ծանր ձեռագործ աշխատանքը ծերացրել և հյուծել է նրան։ Թեև նա իր բոլոր աշխատավայրերում հանդիպում է իր նման բանվորների, բայց նրան չի հաջողվում ձեռք բերել իրական ընկերներ կամ սիրելի։ Ու չնայած վատ աշխատանքային պայմանների դեմ միակ միջոցը միասնական ընդդիմությունն է, «Արաբիան» ցույց է տալիս, թե ինչպիսի մեկուսացմամբ և անզգայությամբ է ուղեկցվում բանվորի կյանթը։ ՍԿ

ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹ. ՈՍԿԵ ԾԻՐԱՆ

Մѕային բանѕ

«Ուրվականների որս» (Ռաեդ Անդոնի, Ֆրանսիա/ Պաղեստին/ Շվեյցարիա/ Կատար, 2017)

Ինչպե՞ս պահպանել ձեր ողջամտությունը, երբ ապրում եք խենթ աշխարհում։ Սա է այն հարցերից մեկը, որը պաղեստինցի ռեժիսոր Ռաեդ Անդոնին շեշտում է իր ֆիլմերում։ Իր «Ուղդի՛ր ինձ» ֆիլմում (2009) Անդոնին հայտնաբերում է, որ իր սեփական պսիխոսոմատիկ խնդիրներն անխուսափելիոդեն կապակոված են պարեստինցիների ճնշումների հավաքական փորձառության հետ։ Իսկ նրա նոր՝ «Ուրվականների որս» ֆիլմն այդ հավաքական ցավի բացահայտման հետաքրքիր շարունակությունն է։ Անդոնին, ով տխրահոչակ Մոսքոբիյա բանտի հետ կապված իր անձնական հիշողություններն ունի, հայտարարություն է անում ու հավաքում Մոսքոբիյա հետաքննության կենտրոնի նախկին բանտարկյալներին՝ դերասանների, արհեստավորների ու ձարտարա պետների։ Իրենց հիշողությունների հիման վրա նրանք սկսում են կառուցել կալանավայրի պատճենը՝ բանտախցերով ու հարցաբննության սենյակներով, որտեղ նրանք վերապրում են իրենց բանտարկության ամենավառ պահերը։ Նրանց վերարտադրած դրվագները հաճախ պարունա կում են բռնություններ, կատանքներ, երբեմն էլ՝

զղջում։ Նախկին բանտարկյալներից մեկը բացատրում է, որ ինքը բանտախցում հաճախ էր ծիծաղի անսպասելի պոռթկումներ ունենում. հումորը բանտարկյալների համար ասես վերջին մխիորանքը լիներ ու մարդկային կերպարանքը պահպանելու բնագդային արձագանք։

Ֆիլմը նախկին բանտարկյալների անձնական պատմությունները վերհանելու փոխարեն կենտրոնանում է մեկուսացված դեպքերի վրա։ Նրանց անցյալի պատմությունները կարող էին միայն շեղել ուշադրությունը այդքան մեծաքանակ քաղաքացիների բանտարկությունների հիմքում գտնվող նվաստացման քաղաքականությունից։ Մինչ մասնակիցները վերապրում են իրենց հուշերը, նրանց անցյալի վերախաղարկումը հաճախ բացահայտում է, թե որքան թարմ են նրանց վերքերը։ ՄԿ

ԽԱՂԱՐԿԱՅԻՆ ՄՐՑՈՒՅԹ. ՅԱՏՈՒԿ ՅԻՇԱՏԱԿՈՒՄ

Urlunistha Urlibit

«Վեսթերն» (Վալեսկա Գրիզեբախ, Գերմանիա/ Բուլղարիա/ Ավստրիա, 2017)

Մինչ շատերն անհանգստացած են գաղթականների՝ դեպի Եվրոպա հարաձուն հոսքով և դրա բերած մշակութային աններդաշնակությամբ, այսպես կոչված Քեռլինյան դպրոցին պատկանող ռեժիսոր Վալեսկա Գրիզեբախը խնդիրն ուսումնասիրում է հակառակ տեսանկյունից։

Նրա նոր՝ «Վեսթերն» ֆիլմում գերմանացի վարձու շինարար-բանվորների խումբը գալիս է Հունաստանի սահմանի մոտ գտնվող բուլղարական փոքրիկ մի գյուղ՝ հիդրոէլեկտրակայան կառուցելու։ Ոչ պրոֆեսիոնալ դերասաններով լի այս ֆիլմում ռեժիսորը բավական շատ ժամանակ է ծախսում՝ խորասուզվելով գերմանացի շինարարների ամենօրյա շփումների մեջ, մինչ նրանք աշխատում են, զրուցում կամ թրև գալիս։ Միջատաբանի պես ֆիլմն ասես մանրադիտակի տակ դիտում է հերոսներին՝ գրանցելով նրանց՝ գերակայություն ցուցաբերելու կենդանական ձգտմանը բնորոշ վարքագիծը, ինչը տեղացիների սրտով չէ։ Չնայած դրան՝ աշխատողներից մեկը՝ ընդգծված գերմանական արտաքինով Մեյնհարդն, ընկերանում է գյուղացիների հետ, տարվում նրանց ձերմակ հովատա կով։ Քայց իրադարձությունների հանկարծակի շրջադարձով՝ Մեյնհարդն ու մեկ այլ գերմանա

ցի սկսում են կատաղի կերպով մրցել բուլղարների ջերմությանն արժանանալու համար։

Այս կինոնկարը, որի պրոդյուսերներից է Գրիզեբախի Բեռլինյան «դպրոցակից» և անցյալ տարի արդեն նշանավոր դարձած «Թոնի Էրդման» ֆիլմի ռեժիսոր Մարեն Ադեն, մշակութային տարբերությունների ու մարդկային վարքագծի հանգիստ և չափավոր, գեղարվեստական մի հետազոտություն է։ **ԱՎ**

ՎԱՎԵՐԱԳՐԱԿԱՆ ՄՐՑՈՒՅԹ. ԱՐԾԱԹԵ ԾԻՐԱՆ

Սաѕանային hաղթեք բաrությամբ

«Դերդո մայրիկը և ընկուզենին» (Սերդալ Օնալ, Թուրքիա, 2017)

Դերդո մայրիկը 70 տարեկան հայ կին է, ով իր երեխաների ու թոռների հետ ապրում է Ստամբուլում ու Բիթլիսում։ Բիթլիսն իր ամբողջ պատմության ընթացրում եղել է հակամարտությունների օջախ։ Հազարավոր հայեր են սպանվել ու արտաքսվել իրենց հողից ցեղասպանության ժամանակ։ Դերդոն իր մաշկի վրա է զգացել այդ պատմական ողբերգության հետևանքները.

ամուսնուն սպանել են, երբ Դերդոն դաշտում էր, խլել են նաև Բիթլիսում իրենց պատկանող hnղակտորը։

Չնալած այս ողբերգական իրադարձություններին՝ Դերդոյի պատմությունը կամքի ու հասռության մասին է։ Նրա ամբողջ ընտանիքին հարկադրել էին կրոնափոխ լինել ու մահմեդական դառնալ, բայց նա հավատարիմ էր մնացել իր քրիստոնեական հավատքին։ Երեխաների հետ միասին աղքատության մեջ ապրելով Ստամբույում՝ նա կարողացել է պահպանել ու նույնիսկ վերադարձնել իր հողակտորի մի մասը։ Հիմա՝ երկու ամիսը մեկ, նա վերադառնում է Բիթլիս՝ հավաքելու ընկույզներ իր հողատարածքում անող միակ ծառից։ Սա Դերդոյի՝ դժվարությունների հաղթա-

հարման շատ հաջող մետաֆորն է։ Բիթլիս այցե լությունները Դերդոյի համար մռայլ հիշողություններ են պարունակում, քանզի նա վերապրում է իր ողբերգական անցյալը։ Գյուղի կադրերում երևում է գերեզմանոցը, ինչը ցույց է տալիս, որ մահն իր դերակատարումն է ունեցել Բիթլիսի պատմության մեջ։

Ամեն դեպքում «Դերդո մայրիկն ու ընկուզենին» թախծոտ վավերագրական ֆիլմ չէ։ Ռեժիսոր Օնալն ավելի շատ ցույց է տալիս Դերդոյի ընտանիքի երջանիկ ու համերաշխ կյանքը, քան թախիծն ու մեկուսացումը։ Նրա գլխավոր հերոսը նույնպես չափից ավելի լավատես է, չնայած որ այդքան ժամանակ անցյալով է ապրել։ Գուցե նրա վրա ազդում է պատին կախված օրացույցը, որտեղ գրված է. «Սատանային հաղթե՛ք բարությամբ»։ Այս կենսուրախ վավերագրական ֆիլմն իր բարությամբ ջախջախիչ հարված է հասցնում սատանային։ Հե

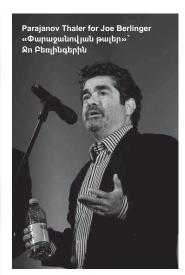

SANAL KUMAR SASIDHARAN, director of Sexy Durga

"I'm speechless, this is a great honor. But the real award was being at the festival. We enjoyed great, weind food, good films and the nightife. Freedom at night. In India, you have to go home after dark, that's an official rule."

ՍԱՆԱԼ ԿՈՒՄԱՐ ՍԱՍԻԴ-ՀԱՐԱՆ, ռեժիսոր՝ «Ցանկալի Գուրգան»

«Խոսքեր չունեմ։ Մա մեծ պատիվ է։ Բայց ամենամեծ պարգևը փառատոնին ներկա լինելն էր։ հրաշալի ու տարօրինակ սնունդ համոեսեցինք, լավ ֆիլմեր և գիշերային կյանք տեսանք։ Գիշերային ազատություն... Հնդկատունում մութն ընկնելուն պես պիտի տուն գնաս։ Դա օրենք է»։

Feature Competition: Special Mention Western, Valeska Grisebach Խաղարկային մրցույթ. Յատուկ հիշատակում «Վեսթերն», Վալեսկա Գրիզեբախ

Feature Competition: Silver Apricot – Arábia, Affonso Uchôa & João Dumans Խաղարկային մրցույթ. Արծաթե ծիրան - «Արաբիա», Աֆոնսու Ուշոա և Ժուան Դումանս

Documentary Competition: Golden Apricot – Ghost Hunling, Raed Andoni Վավերագրական մրցույթ. Ոսկե ծիրան - «Ուրվականների որս», Ռաեդ Անդոնի

GOLDEN APRICOT DAILY
2017 | 16 JULY | LAST DAY

WINNERS | 5

Armenian Panorama, Feature: Golden Apricot – Donald Cried, Kris Avedisian Յայկական համայնապատկեր` Խաղարկային. Ոսկե ծիրան «Դոնալդը լաց եղավ», Քրիս Ավետիսյան

Armenian Panorama, Feature: Special Mention for Actor in a Leading Role Samvel Tadevossian in *The Line*

Յայկական համայնապատկեր` Խաղարկային. Յատուկ հիշատակում լավագույն դերասանի համար Սամվել Թադևոսյան, «Կյանք ու կռիվ»

Armenian Panorama, Short: Golden Apricot Head Above Water, Eric Shahinian Յայկական համայնապատկեր` Կարժամետրաժ խաղարկային. Ոսկե ծիրան

«Ջրի երեսին մնալ», Էրիկ Շահինյան

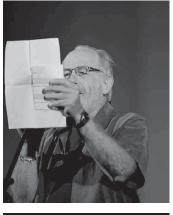

Hrant Matevossian Award for Best Script Donald Cried, Kris Avedisian «Յրանտ Մաթևոսյան» մրցանակ լավագույն սցենարի համար «Դոնալդը լաց եղավ», Քրիս Ավետիսյան

FEATURE COMPETITION GOLDEN APRICOT, FIPRESCI JURY PRIZE

Of Goddesses and Women

Sexy Durga (Sanal Kumar Sasidharan, India, 2017).

A religious festival in the South-Indian province of Kerala and a harrowing journey through the night form the interweaving parts of the daring Sexy Durga, winner of the Tiger Award at the International Film Festival Rotterdam. Durga is the Hindu warrior goddess, worshipped by young men who demonstrate their veneration by walking on embers and piercing their skin with metal pins and hooks. The pains to which they submit themselves attest to machismo and masochism in equal parts: the latter may well be explained by looking at Durga's image, with several pairs of arms carrying a range of weapons, and sometimes holding a severed head in one of her many hands. Who'd want to mess with her?

In the mortal world, a young woman named Durga

tries to elope at night with her boyfriend Kabeer. Hitching a ride to the nearest train station poses a challenge however. Women are not supposed to roam the streets at night, a limitation from which their alleged helpers appear to derive a sense of power. Adding to the couple's unease is a fact they desperately try not to draw attention to: Kabeer is a Muslim. The largely improvised story has the lovers encounter a cross-section of Indian society: young and old, poor and wealthy, civilians and state servants. Filming at night emphasises the precariousness of the situation the lovers find themselves in, and offers the perfect backdrop for a dark investigation into the state of morale in present-day India.

A loose set of ideas and motives was all that director Sanal Kumar Sasidharan started filming with; he likes working without a screenplay and this time (Sexy Durga is his second feature) he even abstained from determining a storyline beforehand. That adlib nature gives the film an unpredictable quality and yields a sense of disquiet that is hard to beat. SK

SANAL KUMAR SASIDHARAN

"A few years back, a young woman was gang-raped and brutally murdered in Delhi. It's happening all the time and people have become kind of used to it. In our culture, we sacrifice a lot in the name of spirituality. Penetrating your body with hooks, like in the processions you see in the film, is violence you inflict upon yourself. If you can do that, it's very easy to inflict violence upon others too. This is what happens with violence: we just learn to coexist with it."

FEATURE COMPETITION SILVER APRICOT

Life of an Invisible Worker

Arábia (Affonso Uchoa and João Dumans, Brazil, 2017).

Arábia's protagonist Cristiano is one of the foot soldiers of the Brazilian economy, an army of uneducated labourers going from one temporary job to the next, often working with no formal contract, let alone any workers' rights. Cristiano's story is told in the diary that he kept before he was killed in an accident in the aluminium factory where he worked – at the beginning of the film, a teenage boy growing up in the area around this factory discovers Cristiano's notebooks.

In a style that subverts the maxim "show, don't tell", Arábia is a remarkably lethargic film about working class life. Instead of seeing important events in Cristiano's life play out on screen, we mostly hear about them, either through the voice-over narrating his diary or from his former colleagues, who

recount the incidents during a lunchtime break or a dead moment at work. In these scenes, the characters remain almost as static as the camera. Now that realism has established an aesthetic of

its own that has become the style of choice for this kind of subject matter, it's refreshing to see directors Affonso Uchoa and João Dumans boldly abandon this convention, even if that decision risks losing the audience's interest at times. Their film not only removes every inkling of blue-collar romanticism that we might harbour, but its indirect narration also reminds us of the invisibility of these lives.

Cristiano's story is the account of a life getting stuck before it even really got started. Still in his early thirties, hard manual labour has already made him old, tired and worn-out. Though he encounters fellow labourers at all of the places he works, he seems unable to build real friendships, let alone a romantic relationship. Even though the workplace conditions are screaming out for solidarity and organised action, Arábia shows us the isolation and apathy that actually engulfs the workers' existence. SK

DOCUMENTARY COMPETITION GOLDEN APRICOT

Prison of the Mind

Ghost Hunting (Raed Andoni, France/Palestine/Switzerland/Qatar. 2017).

How do you preserve your sanity when you live in an insane part of the world? This is one of the questions underpinning the films of Palestinian filmmaker Raed Andoni. In his debut film Fix ME (2009), Andoni discovers that his own psychosomatic issues are inevitably connected to Palestinians' collective experiences with occupation and oppression.

His new film Ghost Hunting offers a captivating follow-up to this exploration of collective trauma. With his own memories of the infamous Moscobiya prison in mind, Andoni places a casting call through which he gathers a group of men who become his cast as well as his crew. Drawing from their recollections, they build a prison set in which they re-enact the most vivid memories of their incarceration. The moments they recall are often violent, sometimes redemptive. One former prisoner explains how he would frequently dissolve into fits of laughter in his cell; humour would circulate among the prisoners almost as a last resort, an instinctive reflex to stay human.

The film focuses on isolated experiences instead of delving into the personal histories of the former detainees. Rightly so – their back stories might have only deflected attention from the politics of humiliation that underlie the detention of such large numbers of citizens. While the participants relive their experiences, the fictionalization of their past frequently betrays how very present their wounds remain. Even apart from the clearly therapeutic effect it has on the participants, this makes for fascinating viewing. SK

DOCUMENTARY COMPETITION SILVER APRICOT

Defeat the Devil with Kindness

Mother Derdo and the Walnut Tree (Serdar Önal, Turkey, 2017).

Mother Derdo is a 70-year-old Armenian woman who lives in Istanbul and Bitlis with her children and grandchildren. Throughout its history Bitlis has been a place of conflict. Thousands of Armenians were murdered and driven away from their land during the genocide. Derdo has experienced the harrowing aftershock of this horrific moment in history. Her husband was murdered while she was working in the field; her Bitlis land has been taken away from her

Despite these tragic events Derdo's story is one of perseverance and tenacity. While her whole family felt pressured to become Muslims, she remained faithful to her own Christian beliefs. Driven to poverty with her children in Istanbul, she maintained

and even managed to regain some of her land. Now every two months she comes back to Bitlis to pick the walnuts from the only tree growing on her property. It's a fitting metaphor for Derdo's own growth under hardship. Her visits to Bitlis are Derdo's solemn moments of remembrance as she's reliving her traumatic past. The village is established through shots of a graveyard, showing that death has played its part in Bitlis's history.

Still, Mother Derdo and the Walnut Tree is not a melancholy documentary. Önal captures moments of joy and togetherness in the Derdo family rather than those of sadness and isolation. His protagonist is also too much of a believer to wallow in the past for long. Maybe she's influenced by the calendar on her wall, which states: "Defeat the devil with kindness". This even-natured documentary delivers a striking blow to that devil through its kindness, as Turkish director Serdar Önal makes a compelling case for acceptance, forgiveness and oneness. HE

DOCUMENTARY COMPETITION SPECIAL MENTION

Prisoners of Time

Village People (Tzvetan Dragnev, Bulgaria, 2016).

The life of the heroes of Tzvetan Dragnev's unflinching Village People will never change, because nobody visits their God-forsaken corner of the world. Their region in the north-west of Bulgaria is considered one of the poorest in the whole E.U. and these people have nowhere else to go. Surviving on a miserly pension, they inhabit a village where time seems to have stopped – Lenin's portrait is still hanging on the wall of the local train station.

Villagers get water from the well, they go work on the fields and go fishing. The village poet is also the undertaker, and he's concerned how he will make a living if people stop dying. The local cinema's projectionist joyfully thinks back on crowded screenings of Indian films. The shepherd dreams of tasting ice cream, while the village philosopher espouses his views on existentialism and Jean-Paul Sartre. Everyone here is old, except the mentally handicap youngster who dreams of having a beautiful girlfriend.

Dragnev doesn't explain why this village, that once had a population of about 2,000 people,

was abandoned over the years. But it's obvious from the villagers' conversations that these permanent prisoners of time and place are the victims of social shocks and a cruel system that punishes the misdemeanors of the poor while turning a blind eye to corruption on a higher level. But Village People is not a journalistic investigation, and Dragnev tries to convey these people's state of mind as artistically and poetically as possible. Scenes of them talking intertwine with images of nature and slow-motion shots of the town. The striking camerawork slightly softens the harsh edges of this sad reality, where Dragnev strives to find some beauty. AB

ARMENIAN PANORAMA: FEATURE GOLDEN APRICOT | HRANT MATEVOSSIAN SCRIPT AWARD

Frozen in Ice

Donald Cried (Kris Avedisian, USA, 2016).

In Kris Avedisian's American indie *Donald Cried*, based on his own 2012 short of the same name, Peter (Jesse Wakeman) returns for a day to his bleak, snow-covered native town of Warwick, Rhode Island. He left there twenty years ago, right after graduating high school.

Only some minor flashes of bright colors suggest that once there were some crazy teenage feelings here, now frozen under a thick layer of blue ice. Just like everybody around him, Peter is dressed in muted colors, matching the dullness of the surroundings. The only one who has retained some of that teenage vitality is Donald (played by Avedisian himself). Peter's best friend back in their

high school days, who is still smoking pot, hanging pictures of pornstars' private parts in his room (which is basically his parents' attic) and wearing a bright checkered jacket as his garment of choice. But through all that, his desperate ear-to-ear smile indicates an inner struggle of identity which could be lost by any wrong move. While Donald is grasping the past to never let it go, Peter wants to get as far away from it as possible.

With this hand-held and it seems mostly improvised film, co-written by Avedisian's film school friend and co-star Wakeman as well as Kyle Espeleta, he creates a subtle drama with comedic elements. There's a feeling of sincerity and authenticity in this depiction of two people who each in their own way have become foreigners in their home town. Perhaps that has something to do with the fact that Avedisian himself is from Rhode Island. AV

FEATURE COMPETITION SPECIAL MENTION

The West Goes East

Western (Valeska Grisebach, Germany/Bulgaria/Austria, 2017).

While many are troubled by the growing number of immigrants flooding into Europe and the cultural dissonance this brings, director Valeska Grisebach explores the problem from the opposite point of view. In her third feature Western, her first film in over ten years, a hired group of German (one might say Arian) construction workers come to a small Bulgarian village on the border with Greece to build a hydroelectric power plant.

Co-produced by Maren Ade, the director of last

year's festival hit *Toni Erdmann* and like Grisebach a filmmaker counted among the loosely affiliated directors of the Berlin School, *Western* is an understated exploration of cultural differences and behavioral patterns. Shooting with non-professional actors and a non-traditional script, the director spends a great deal

of time just diving into the everyday interactions of the German crew. One can see every twitch of their grimy bodies as they work, talk and fool around under the baking sun. It's as if the film is observing them like an entomologist studies insects through a magnifying glass, recording their behavior.

Their demeanor exerts an animalistic urge to show superiority, which the locals do not appreciate. However, a worker named Meinhard with a supremely Germanic appearance befriends the villagers. He becomes fascinated by their white stallion, riding it like Siegfried rode his Grani. In an unexpected turn of events, Meinhard and a German colleague start a furious competition for the affections of the Bulgarians. AV

FIPRESCI JURY PRIZE

Under the Radar

A Man of Integrity (Mohammad Rasoulof, Iran, 2017).

What is the cost of integrity? The sixth feature film by Iranian director Mohammad Rasoulof goes a long way towards saying it's priceless. A Man of Integrity puts family man Reza (played with exceptional rage by Reza Akhlaghirad) through trials akin to those of the Biblical Job. He loses his money, his car and his source of income. The only thing he has left is his integrity, but even this moral high ground is put to the test when all the fabrics of society around Reza are trying to pull him down.

"In this country you're either the oppressed or the oppressor", a man lectures Reza, who tried to escape this dynamic by moving to a small village in the north to establish a goldfish farm. But it seems Iran's systematic corruption reaches every part of the country. A powerful company apparently owns Reza's village. Now it's trying to reclaim its land. The deliverer of corporate malice is Abbas, a local enforcer who goes to great lengths to drive Reza out.

Soon enough Reza finds himself in judicial offices, company lobbies and even prisons as he attempts to fight his way through this oppression. It's precisely Reza's honesty and hunger for justice which make him such a vulnerable opponent: he actually has something to lose. This is where Rasoulof's own biography seems to seep into the film. He is no stranger to the Iranian judicial system, as he's still facing a not-yet-executed prison sentence because of his previous films. Just like Reza, Rasoulof went north to make A Man of Integrity under the radar of officials. In doing so he created an unflinching and harrowing portrait of corruption and oppression that won the Un Certain Regard Award at the film festival of Cannes, but won't be shown in Iran itself. HE

ARMENIAN PANORAMA: DOC GOLDEN APRICOT

Interior and Exterior

Those from the Shore (Tamara Stepanyan, France, 2016).

At times *Those from the Shore*, Tamara Stepanyan's second feature-length documentary, feels like the landscape symphony films of the days of early cinema. Her camera takes a train ride through desolate landscapes; wide shots show mountains, deserts and some solitary trees sticking out of the isolated environment.

But Stepanyan hasn't made a nature documentary. The empty landscapes are a way of showing the interior and exterior of Armenia and the many people that have left to seek asylum elsewhere. Stepanyan (born in Armenia but now living in France) interviews Armenian asylum seekers in Marseilles who struggle to get through France's bureaucracy. They try to establish a new kind of future in France, but are stuck at a border with only their past as baggage. It's an uncertain place for the-

se people, who have to learn a new language to have any chance in this new country. One of the asylum seekers aptly describes this state of being: "It's an inflated balloon, and we're swimming inside it. We don't know what's going on outside."

For a decade now, millions of Armenians ha-

ve struggled to find a new place in the world. Stepanyan manages to draw the bigger picture of the lives of these people, showing that for decades refugees have been washed ashore and caught in a bubble of bureaucracy, unable to see what's going on utside. HE

MOHAMMAD RASOULOF

"Even if you don't want to, the corruption in Iranian society will engross and overwhelm you. Personally, I don't like lying, but I also have

to present fake screenplays to get approved so I can film my actual, illegal screenplays. Censorship is part of the system itself and it makes you take those steps. If you want to withstand this form of corruption you have to pay, not only in cash but also in terms of your dignity and identity."

ARMENIAN PANORAMA: SHORT GOLDEN APRICOT

Minor Troubles

Head Above Water (Eric Shahinian, USA, 2016).

Erik Shahinian's *Head Above Water* features the drama of an elderly couple. When the husband slips and falls in the bathroom, his wafe, who suffers from Alzheimer's disease, is unable to help him.

This tragic comedy revolves around that feeling of helplessness, and shows that sometimes, help can come from very unexpected places. Shahinian's artistic decisions, the film's intimate setup and the fact that there's only one speaking character make it seem like *Head Above Water* was in some ways was inspired by the silent films of a century ago. Just like in many of those films, the protagonist's troubles are seemingly minor and funny, yet they're life-threatening and extremely moving at the same time. **DM**

ARMENIAN PANORAMA: SPECIAL MENTION FOR ACTOR IN A LEADING ROLE

Proving His Courage

The Line (Mher Mkrtchyan, Armenia, 2016).

Set during the Nagorno-Karabach War, *The Line* follows the exploits of Tigran (Samvel Tadevosian), a young schoolteacher who's madly in love with his best friend's sister, but can't bring himself to confess his feelings to her. This is partly out of loyalty to another friend who hopes to win her heart; but in the eyes of his grandfather, he simply doesn't have the guts. To prove the old man wrong, Tigran decides to head to the war front, after his best friend has already signed up for his own reasons.

Loyalty, love and loss propel the drama forward, both at the front line and back home. Gradually adapting to warfare, Tigran gets to prove his courage when an enemy militia resorts to hostage taking. At the home front however he finds that his boldness has come too late. The Line offers a goodlooking and compelling drama, which perhaps could have done with a less excessive score. The

jury's acknowledgment of Tadevosian's charismatic performance is entirely fair praise, as his arrival on the film scene holds a promise for the future of Armenian fiction SK

ARMENIAN PANORAMA: DOC SPECIAL MENTION

Artisanal Armenian

Origines (Ashot Mkrtchyan, Armenia, 2017).

Armenian painter Marine Petrosyan is invited to join other artists from all over the world in France for a small festival devoted to the Armenian experience. She had always envisioned France as the country of the Eiffel tower, with the bustling streets of Paris as its local milieu. But in the rural surroundings of Le Troillet she experiences another kind of France: green pastures filled with animals, surrounded by the Alos and inhabited by kind-natured farmers.

Thanks to the warm welcome extended by a local farmer and art appreciator, the Italian-born Roberta, Marine and her fellow artists get to experience the artisanal life. They work on the land, make cheese, share experiences over dinner and bond through art. Barriers of language are overcome by their shared creativity. With Origines director Ashot Mkrtchyan shows how sharing these kinds of spaces can allow intimate and deep human relationships to grow. His film is a loving ode to the artisanal life and the people that make that life possible for others. HE